

Beskyt dig!

Computervirus kan ramme alle, men med nogle få forholdsregler kan man undgå virus og samtidig være med til at forhindre virus i at spredes. Virus spredes hovedsageligt via internet/email, men også disketter og CD'ere kan være inficerede.

- 1) Installér et anerkendt virusscanner program og sørg for at opdatere det mindst én gang om ugen.
- 2) Når computeren er garanteret "rask" så lav en Rescue disk eller Emergency disk eller hvad den nu kaldes i det pågældende virusscannerprogram. Så er der mulighed for at kurere computeren hvis den får virus.
- 3) Vær mistænksom.
 - a) Slet al mail du modtager fra personer du ikke kender, uden at læse den!
 - b) Mail fra personer du kender, men som har en underlig beskrivelse i emnefeltet bør slettes. Du kan altid ringe eller maile til afsender og om nødvendigt få mailen tilsendt igen.
 - c) Åbn kun vedhæftede filer du ved hvad er, selv om de kommer fra en du kender.
- 4) Hvis du bruger Outlook eller Outlook Express, så slå "indholdsrudden" fra. På den måde undgår du, at skadelig kode i en e-mail bliver aktiveret med det samme, du har modtaget en e-mail. Indholdsrudden slås fra i menuen "Vis". Indholdsrudden hedder "preview pane" i en engelsksproget version.
- 5) Når du sender mail, så vær præcis i din beskrivelse i emnefeltet. Har du vedhæftet filer, er det en god idé at beskrive dem i emnefeltet. Send aldrig en blank mail kun med vedhæftede filer. Skriv en følgetekst i mailen, gerne i et ordvalg der gør at modtageren genkender dig.
- 6) Check så vidt muligt al mail inden du henter den. Brug Webmail¹, som tilbydes gratis af flere internetudbydere. Via Webmail kan du se afsender og emne inden mailen hentes ind på din computer. Du kan også slette mailen om nødvendigt. Du kan også læse hele mailen, men vedhæftede filer vil blive åbnet til din computer !
- 7) Lad ikke Outlook (eller et andet mailprogram) starte automatisk når computeren tændes. Mailprogrammet må heller ikke starte med det samme du ringer op til nettet og du skal heller ikke lade det køre i baggrunden mens du surfer. F.eks. Outlook er ofte indstillet til automatisk at hente mail med bestemte tidsintervaller, hvilket gør at du, når du er på nettet, kan modtage mail uden du opdager det.
- 8) Microsoft udgiver jævnligt sikkerhedsopdateringer til Windows, Outlook, Outlook Express og Internet Explorer. Disse kan hentes gratis (alt andet ville også være urimeligt med alle de fejl der er i de produkter). Hent dem på Microsofts hjemmeside, men vær sikker på at det er de rigtige du bruger både med hensyn til sprog og versioner. Det kan være lidt svært at finde ud af hvad man har brug for, og noget af det tager laaang internettid.
- 9) Nogle internetudbydere tilbyder virusscanning på serveren. Benyt muligheden som et supplement – ikke som en erstatning.
- 10) Har du mobiltelefon kan du, hos nogle internetudbydere, få besked (SMS) på telefonen når du modtager mail. Dermed vil du ofte vide hvor vigtig mailen er. Måske kan du vente med at hente mailen og når derfor at få besked om evt. virus inden den kommer ind på din computer.

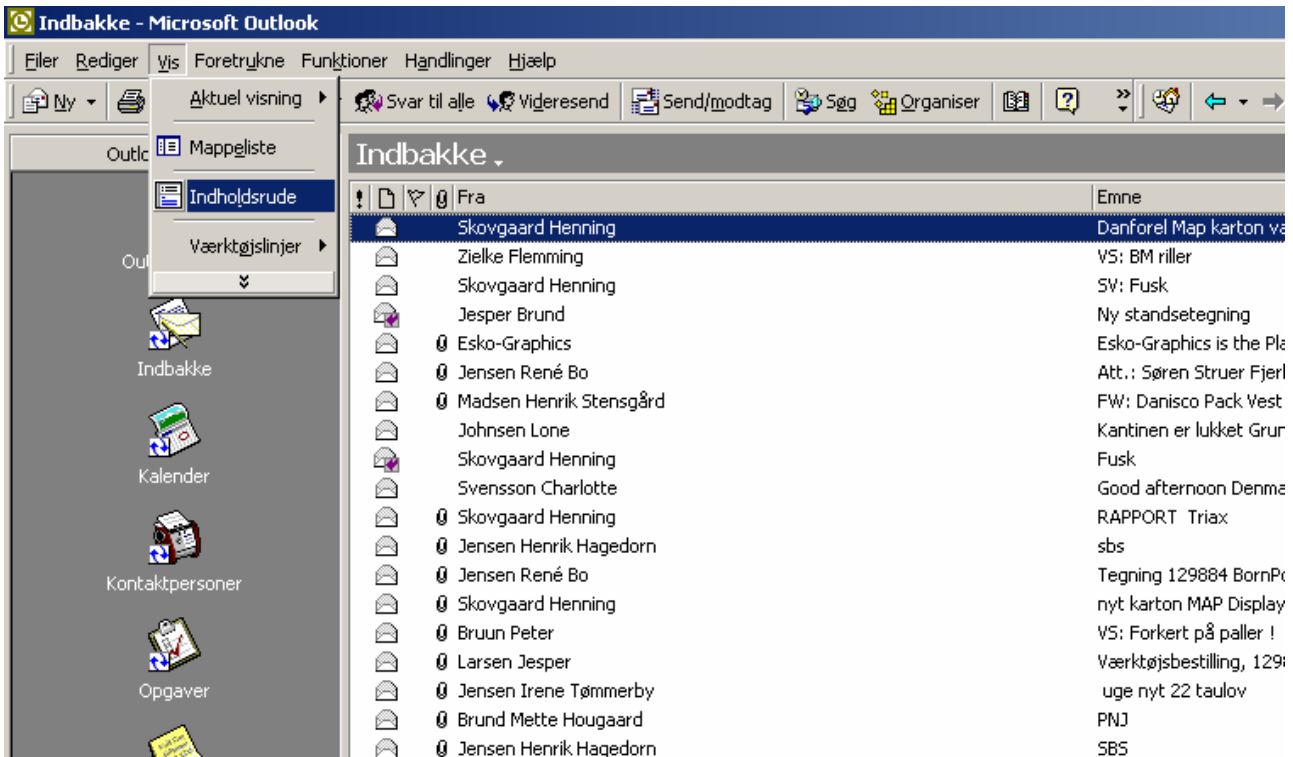
Uanset hvor godt man beskytter sig, er der altid en risiko for at der "går hul i kondomet". Så har man pligt til at advare dem man eventuelt kan have videresendt virus til. Helst pr. telefon eller SMS, men som minimum i emnefeltet i en mail. Send kun advarsler i reelle virussituationer. Lad være med at videresende de advarsler om at "ulven kommer" som jævnligt modtages fra nær og fjern.

En anerkendt opdateret virusscanner er, sammen med sund fornuft, det bedste middel til at undgå virus. En opdateret virusscanner er et must især hvis man har en Always On forbindelse, f.eks. ADSL. I stedet for, eller sammen med **Webmail**, kan man installere et program på computeren til at checke mail (afsender, emne og størrelse) på mailserveren inden den hentes. F.eks. **EzPop**. Det kan hentes gratis, se nedenfor. Det fylder næsten intet, det er nemt at bruge og en stor hjælp hvis man har mailkonti hos flere udbydere.

Udover virus er der mulighed for at hackere kan gå ind på computeren for at se, ændre eller stjæle og videresende filer. Dette sker oftere end man tror og man opdager det ikke medmindre man beskytter sig med en firewall. Der findes flere forskellige firewalls, nogle koster penge, men **ZoneAlarm** kan hentes gratis af private på www.zonelabs.com. Når først programmet er indstillet kører det automatisk og man bliver gjort opmærksom på det, når nogle forsøger at komme ind på computeren, hvilket sker mange gange under en surftur på et par timer! Hvis du vil vide hvor åben din computer er, kan du få dette afprøvet på www.grc.com. Der kan hentes et gratis program der hedder **LeakTest** som checker hvor åben computeren er.

¹ Webmail gør det muligt at læse sin mail på en hvilken som helst computer med internetadgang. Webmail får den normale mailkonto til at fungere på samme måde som f.eks. Hotmail. Dette betyder at hvis man åbner vedhæftede filer når man er i Webmail (eller Hotmail), så åbnes filerne til den computer man bruger til forbindelsen og evt. virus kan spredes på pågældende computer. *Ikke så smart, hvis det er arbejdspladsens computer!*

Slå Vis Indholdsrudd (Preview Pane) fra:

Undgå at vedhæfte filer:

Mange mails består af ingen, eller kun en kort tekst samt et vedhæftet Word-dokument. Det er bedre og mere sikkert at kopiere teksten fra Word-dokumentet ind i mailen. Man slipper dermed for risikoen for virus i en vedhæftet fil og samtidig kan modtager læse mailen (via f.eks. Webmail) uden at hente mailen til computeren.

Læs mail online:

Næsten alle internet udbydere tilbyder mulighed for at læse mail direkte på serveren (Webmail eller lignende). Dermed kan man slippe for at hente mail til computeren. Vedhæftede filer vil dog blive åbnet til computeren.

Overvej alternative programmer:

Stort set alle Microsoft programmer, inkl. Windows (95/98/ME/2000/XP) og Office (Outlook, Word, Excel m.m.) indeholder tusindvis af fejl og har masser af sikkerhedshuller. Af samme grund findes der en mængde opdateringer og patches til at rette fejl og mangler. Det er nødvendigt at man meget ofte orienterer sig om sikkerhedsopdateringer, og får alle nye installeret på sin computer.

Alle Microsoft programmer kan erstattes af andre, og i rigtig mange tilfælde er de gratis at benytte for private. Windows operativsystemet kan erstattes med Linux. En udskiftning kræver dog betydelig indsigt. Beholder man Windows, men i øvrigt vælger at benytte andre programmer, er det også vigtigt at holde sig orienteret om opdateringer. Opdateringer vil dog sjældent være af sikkerhedsmæssige årsager, det vil ofte være nye eller forbedrede funktionaliteter, som man måske ikke har brug for og derfor kan man lade være at opdatere. Check listen på næste side.

Mange steder kan man downloade prøveversioner af forskellige programmer. Ofte er de dog kun virksomme i op til 45 dage, hvorefter de ophører med at virke. Programmerne i dette skema er det dog freeware/opensource og dermed **helt gratis for private at benytte ubegrænset.**

Program	Hjemmeside	Gratis opdatering:	Beskrivelse
Antivir	www.free-av.com	Ja	Antivirusprogram hvor til der også kan hentes gratis opdateringer.
ZoneAlarm	www.zonelabs.com	Ja	Firewall, der findes også en betalingsversion, ZoneAlarm Pro.
Outpost	www.agnitum.com		Firewall
AdAware	www.lavasoft.nu	Ja	Program der finder, og kan fjerne spyware. Spyware kan være forholdsvis harmløs, men kan også være programmer der er installeret af en hacker.
EzPop	www.glabouni.com		Lille mailprogram, der er nemt at bruge. Kan checke flere mailkonti. En kort dansk manual kan findes her: http://users.cybercity.dk/~buu1668/software.htm#EzPop
Pegasus Mail	www.pmail.com		Stort mailprogram, med stort set samme muligheder som findes i Outlook. Nogle mener det er mere sikkert at bruge. Engelsk.
Opera	www.opera.com		Gratis lynhurtig browser, til erstatning for eller supplement til Internet Explorer. Nogle internetsider vises ikke korrekt. Opera findes bl.a. på dansk .
OpenOffice	www.openoffice.org		Tekstbehandling, regneark m.m. Findes på flere sprog bl.a. dansk . Kan erstatte Microsoft Word, Excel, PowerPoint og Frontpage og kan åbne og gemme filer fra samme. OpenOffice indeholder også et tegneprogram lidt i stil med CorelDraw.
SlowView	http://www.slowview.at/		Lille billedprogram, nemt at bruge man kan bl.a. vælge dansk sprog.
IrfanView	http://www.irfanview.com/		Program til billede, lyd og film, med mange funktioner.
Dantax	www.dantax.dk		Bogføringsprogram. Findes på tysk og dansk .
Panda ActiveScan	www.antivirus.dk		Virusscanning online. Er konstant opdateret. Kan bruges hvis man har mistanke om virus, på trods af at der er installeret antivirusprogram.

HUSK: Der må kun være **et** antivirusprodukt installeret på computeren, ligesom der også kun må være **en** firewall. Hvis der er antivirus og firewall installeret, SKAL disse afinstalleres inden man kan installere nye tilsvarende produkter. Dette gælder selvfølgelig ikke hvis de allerede installerede programmer blot skal opdateres.